

אגף תכנים, תוכניות,
הבשרה והשתלמויות

קבוצות שייכות

כל אדם משתייך לקבוצות שונות בו בזמן (משפחה, קבוצה מקצועית, קבוצת נוער, קבוצה אידיאולוגית וכו').
לחלקן הוא בוחר להשתייך, ולחלקן הוא משתייך שלא בבחירתו.

בפעילות זו נברר:

- לאילו קבוצות אנחנו שייכים?
- אילו קבוצות שייכות משמעותיות עבורנו?
- מה פירוש להשתייך לקבוצה?

אגף תכנים, תוכניות,
הבשרה והשתלמויות

- נשב במעגל כך שכולם יושבים על כיסאות חוץ ממשתתף אחד שעומד במרכז החדר.
- העומד במרכז החדר מציין קבוצה שהוא שייך אליה ומכריז: "הרוח נושבת לכיוון כל ה... (צמחונים, אוהדי כדורגל וכדומה)".
- כל אלה ששייכים לאותה קבוצה מתחלפים במקומותיהם.
- המכריז ממהר להתיישב על אחד הכיסאות שהתפנו.
- מי שנשאר בלי כיסא מכריז על קבוצה אחרת שהוא שייך אליה וכל השייכים לקבוצה מתחלפים במקומותיהם.
- חוזרים 5-6 פעמים.

אגף תכנים, תוכניות,
הכשרה והשתלמויות

לאילו קבוצות אני שייר?

נברר ונבדוק לאילו קבוצות אנו משתייכים ואיזו קבוצה משמעותית ביותר עבורנו?
נעשה זאת באמצעות שימוש [במניטמטר](#). מנטימטר הוא כלי מקוון להפעלת תלמידים במהלך שיעור. אם אין אפשרות להשתמש
במנטימטר, אפשר להשתמש בשמש אסוציאציות – מפה ראשונית של מושגים מעולם הידע של התלמידים הקשורים לקבוצה.

שאלות שנשאל באמצעות המנטימטר:

- **מה הן קבוצות השייכות שלך?** לדוגמה: משפחה, חברים מהשכונה, הכיתה, השבט בתנועת הנוער, קב' כדורגל ועוד. קבוצת שייכות היא קבוצה שהפרט משתייך אליה. כל אדם חבר במספר רב של קבוצות לאורך חייו.
- **מה תורמת לך קבוצת השייכות המשמעותית בעיניך?**

אגף תכנים, תוכניות,
הכשרה והשתלמויות

דיון במליאה:

- חוו דעה, מדוע בחרו רוב התלמידים בקבוצת השייכות הבולטת על המסך?
- מה ניתן ללמוד על הכיתה / הקבוצה שלנו מתוך בחירת הקבוצות?
- חוו דעה, האם אפשר לגרום לכך שהכיתה תהיה קבוצת השייכות המשמעותית לכם? הציעו רעיונות.

משימה קבוצתית:

מה זה אומר: שייכות לקבוצה?

- נשב בקבוצות קטנות.
- כל קבוצה תבחר באחת מקבוצות השייכות הפופולריות ביותר.
- ננסח קריטריונים לשייכות לקבוצה ולזהויו חברי הקבוצה: מה עושה אדם לחבר בקבוצה שלכם?
- חישובו מהן הדרכים לממש ולבטא באופן מעשי את החברות בקבוצה.

אגף תכנים, תוכניות, תוכניות
הבשרה והשתלמויות

התנהגות מעשית

הפעולות שהאדם
מבצע כביטוי מעשי
לשייכותו

הגדרה פורמלית, אובייקטיבית, משפטית

הקריטריונים
הקובעים מי משתייך
לקבוצה

התייחסות הסביבה

זיהוי של אדם על-ידי
הסביבה כשייך
לקבוצה מסוימת

הזדהות רגשית- סובייקטיבית

הדרך שבה האדם
תופס את עצמו
והרצון שלו להשתייך
לקבוצה

הצגה במליאה:

- כל קבוצה תציג את הקריטריונים שלה.
- נרכז את הקריטריונים על הלוח.
- נמין את הקריטריונים בעזרת המנחה לארבע קטגוריות.

אגף תכנים, תוכניות,
הכשרה והשתלמויות

שאלות לדיון במליאה:

- לעיתים אנחנו מזהים את עצמנו בדרך החיוב ("אני צמחוני, אני פמיניסטית"), ולעיתים אנו מזהים את עצמנו בדרך השלילה ("אני שונאת בעלי חיים, בשום פנים ואופן איני יכולה להזדהות עם אוהדי כדורגל").
- אילו היבטים בזהותנו "חזקים" יותר? החיוביים או השליליים? על אילו היבטים, לדעתכם, עדיף לבסס זהות?
- אילו מאפיינים משייכים אדם לקבוצה מסוימת?
- מהן הסיבות לכך ששייכות קבוצתית היא מרכיב חשוב בהגדרת הזהות שלנו?
- בהנחה שכל אחד מאיתנו שייך לקבוצות שונות, כיצד אנחנו מתעדפים בין הקבוצות?
- חשבו על הקבוצות הווירטואליות שאתם שייכים אליהן (ווטסאפ, אינסטגרם, טיק טוק, פייסבוק ועוד), במה הן עונות על הקריטריונים של קבוצות שייכות בעולם הדיגיטלי?
- מהי המחויבות הנובעת מהזהות הקבוצתית ומהשייכות לקבוצה?
- באיזו מידה שייכות לקבוצה מחייבת תחושת סולידריות כלפי בני אותה קבוצה? מה בין שייכות לסולידריות?
- כיצד הבחירה בקבוצות השייכות תורמת להבנת הזהות האישית שלכם?